Zes-en-tachtigste jaargang No. 74 Dinsdag 30 September 1919

NIEUWSBLAD VOOR DEN BOEKHANDEL

UITGEGEVEN DOOR DE VEREENIGING TER BEVORDERING VAN DE BELANGEN DES BOEKHANDELS - VERSCHIJNT DINSDAG- EN VRIJDAGAVOND - REDACTEUR: P. BAUSCH

BUREAU: HEERENGRACHT 124/8, AMSTERDAM - TEL. 6844 N

Geabonneerden op en adverteerders in het Nieuwsblad voor den Boekhandel worden indachtig gemaakt, dat zij voor zich als bindend erkennen en verplicht zijn na te leven de bepalingen van het Reglement voor het Nieuwsblad voor den Boekhandel en van artikel 13 van het Algemeen Reglement van de Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels, zooals die laatstelijk zijn vastgesteld en eventueel later zullen worden gewijzigd.

OFFICIEEL GEDEELTE

VEREENIGING TER BEVORDERING VAN DE BELANGEN DES BOEKHANDELS

—o—

KENNISGEVING

Het Bestuur deelt mede dat een exemplaar van de Handelingen der 102e Algemeene Vergadering benevens een exemplaar van de door deze vergadering aangenomen Reglementswijzigingen Donderdag a.s. aan alle leden zullen worden verzonden.

Het Bestuur voornoemd:
A. B. VAN HOLKEMA, Voorzitter
Dr. A. G. C. DE VRIES, Secretaris

AMSTERDAM, 29 September 1919

NIET OFFICIEEL GEDEELTE

NIEUWE UITGAVEN IN NEDERLAND

De mededeelingen, welke uitgevers in deze rubriek geplaatst wenschen onder de titels hunner uitgaven, worden met 10 cent per regel berekend.

Arsenaal, Ons. Christelijke brochurenreeks. 2e serie. Zutphen, J. B. van den Brink & Co. 8°. [19×13]. Per serie (10 nrs.) ƒ 2.50

DIJK, Ds. D. VAN: De modernen en de Christus. (24 blz.).

Been, Joh. H.: Drie avonturiers. Illustraties van Willem Hardenberg. Maassluis, J. Waltman. 8°. [23⅝×18⅝]. (16 blz., m. e. plt.) ƒ -.30

Brink, M. J., zie: **Toneel,** Die Suid-Afrikaanse.

Brogtrop, A. J. M., zie: **Koenen, M. J.,** en **A. J. M. Brogtrop.**

Celliers, Jan F. E.: Martjie. Goedgekeurd deur «De Zuid-Afrikaansche akadémie voor taal, letteren en kunst». Met voorwoord van die skrijver. 3e, hersiene druk. Pretoria, Amsterdam, J. H. de Bussy. Kaapstad, Hollandsch-Afrikaansche Uitgevers-maatschappij vrhn. J. Dusseau & Co. 8°. [19×13]. (VI, 106 blz.). Geb. ƒ 1.80

Corbeau, L. J.: Introduction à la grammaire française. Accompagnée d'exercices et à l'usage des écoles secondaires et primaires supérieures. 2me édition simplifiée. Zutphen, W. J. Thieme & Cie. 8°. [19⅝×13⅝].
A. Grammaire. (IV, 115 blz.). ƒ 1.65
B. Exercices. (VII, 136 blz.). » 1.65

D'Arbez: «Losse klippe». Zes Zuidafrikaanse verhalen. Pretoria, Amsterdam, J. H. de Bussy. Kaapstad, Hollansch-Afrikaansche Uitgevers-maatschappij vrhn. J. Dusseau & Co. 8°. [1913×13]. (VIII, 176 blz.). Geb. ƒ 2.25

D'Arbez, zie: **Historie-bibliotheek,** Zuid-Afrikaanse.

Derksen, H. A., en **G. L. N. H. de Laive:** Leerboek der algebra. Met vraagstukken. Zutphen, W. J. Thieme & Cie. 8°. [23×15].
I. 11e druk. (IV, 158 blz.).
ƒ 1.50; gecart. ƒ 1.65; geb. ƒ 2.—

Dijk, Ds. D. van, zie: **Arsenaal, Ons.**

Elias, S.: Moeder's ketting en Piet Hein. Illustraties van Wijnand van Dam. Maassluis, J. Waltman. 8°. [20×14⅝]. (32 blz., m. afb. tusschen tekst en e. plt.). ƒ -.40

Francken, A., zie: **Toneel,** Die Suid-Afrikaanse.

Heever, F. v. d.: Gedigte. Pretoria, Amsterdam, J. H. de Bussy. Kaapstad, Hollandsch-Afrikaansche Uitgevers-maatschappij vrhn. J. Dusseau & Co. 8°. [22×14⁵]. Geb. *f* 1.80

Historie-bibliotheek, Zuid-Afrikaanse. Pretoria, Amsterdam, J. H. de Bussy. Kaapstad, Hollandsch-Afrikaansche Uitgevers-maatschappij vrhn. J. Dusseau & Co. 8°. [19×13].

Ie serie. VI. D'Arbez: Een vader des volks. Een verhaal uit de Oranje-Vrijstaat ten tijde van president Brand. 2e druk. 1918. (VI, 205 blz., m. 3 pltn.). Geb. *f* 2.25

XIII. D'Arbez: Mooi Annie of de schipbreukelinge. Een histories Kaaps verhaal uit de 18e eeuw. 4e, verbeterde druk. (in vereenvoudigde spelling). 1918. (VII, 256 blz. m. 3 pltn.). Geb. *f* 2.25

2e serie. I. D'Arbez: De nichtjes van de kommandeur. Een histories Zuidafrikaans verhaal uit de jaren 1652-1656. 1918. (IV, 218 blz., m. 3 pltn.). Geb. *f* 2.25

II. D'Arbez: Antje de boerin. Zuidafrikaans histories verhaal uit de jaren 1654-1662. (IX, 197 blz., m. 3 pltn.). Geb. *f* 2.25

III. D'Arbez: Van klerk tot goeverneur of het leven en het bestuur van goeverneur Rijk Tulbach. (VII, 220 blz., m. 3 pltn.). Geb. *f* 2.25

Home, Andrew, zie: **Wilhelmina-bibliotheek** voor jongens en meisjes.

Koenen, M. J., en **A. J. M. Brogtrop:** Meten en teekenen. Vormleer voor de lagere scholen. Tiel, D. Mijs. 8°. [19⁵×13].

I. 8e druk. (64 blz.). *f* -.35

Labrijn, P. C.: Belasting op geslachtswapens. Amsterdam, Van Holkema & Warendorf. Gr. 8°. [25×16]. (32 blz.). *f* -.60

Laive, G. L. N. H. de, zie: **Derksen, H. A.,** en **G. L. N. H. de Laive.**

Langenhoven, C. J.: Ons weg deur die wereld en andere stukkies en brokkies oue en nieuwe. 2e druk. Pretoria, Amsterdam, J. H. de Bussy. Kaapstad, Hollandsch-Afrikaansche Uitgevers-maatschappij vrhn. J. Dusseau & Co. 8°. [20×13⁵]. (XIV, 461 blz.). Geb. *f* 3.—

Lille Hogerwaard, C. E. de: Het sneeuwvlokje. - De kerstboom. - Het haarlint. Illustraties van Wijnand van Dam. Maassluis, J. Waltman. Gr. 8°. [25×15⁵]. (16 blz.). *f* -.20

Lub, J., zie: **Toneel,** Die Suid-Afrikaanse.

Mameren Kz., J. W. van: Mijn repetitieboekje. Nederlandsch, rekenen, Fransch, aardrijkskunde en geschiedenis. Opgaven van toelatingsexamens voor h. b. scholen en gymnasia ten dienste van de hoogste klasse der lagere school. Verzameld en met antwoorden op de rekenkundige vraagstukken voorzien. Tiel, D. Mijs. 8°. [19⁵×13].

10e bundel. (108 blz.) *f* -.60

Antwoorden op de rekenk. vraagstukken (4 blz.). *f* -.10

Moorrees, A.: Zeven jaartjes. Met portret. 2e druk. Pretoria, Amsterdam, J. H. de Bussy. Kaapstad, Hollandsch-Afrikaansche Uitgevers-maatschappij vrhn. J. Dusseau & Co. 8°. [18×12]. 1916. (143 blz.). Geb. *f* 1.80

Retief Gauche, P.: Twaalf samesprake. Pretoria, Amsterdam, J. H. de Bussy. Kaapstad, Hollandsch-Afrikaansche Uitgevers-maatschappij vrhn. J. Dusseau & Co. 1918. Kl. 8°. [16×11]. (110 blz.). *f* -.90

Rijksen-Van Heldsdingen, Johanna: Vrouweleed. Persoonlike ondervindingen in de boereoorlog. 2e druk. Pretoria, Amsterdam, J. H. de Bussy. Kaapstad, Hollandsch-Afrikaansche Uitgevers-maatschappij vrhn. J. Dusseau & Co. 1918. 8°. [19×13]. (VII, 184 blz., m. afb. tusschen tekst en e. portr.). Geb. *f* 2.40

Roy, Dr. J. J. le: Beginselen der physiologie. Leerboek tot voorbereiding voor de gymnastiek-examens. 2e, herziene en vermeerderde druk. Zutphen, W. J. Thieme & Cie. Gr. 8°. [25×17]. (IV, 228 blz., m. afb. tusschen tekst.). *f* 3.90; geb. *f* 4.50

Schuiling, R.: Beknopt overzicht der aardrijkskunde, voor gymnasium, h.b.s.3-jarigen cursus en scholen met m. u. l. o. Met platen en figuren. Zutphen, W. J. Thieme & Cie. [20×13⁵].

II. Algemeene aardrijkskunde (tweede gedeelte). De wereldddeelen buiten Europa en Neerlands koloniën. Nederland. 6e, verbeterde druk. (VII, 172 blz., m. 26 pltn., 1 krt., en afb. tusschen tekst.) *f* ?

Schuiling, R.: Onze aarde, geschetst naar haar natuurlijke landschappen, ten dienste van gymnasiën, h. b. scholen, kweek- en normaalscholen. Met platen en figuren. Zutphen, W. J. Thieme & Cie. 8°. [20×14].

II. Europa. 11e, verbeterde druk. (VIII, 188 blz., m. 36 pltn., en afb. tusschen tekst). *f* 1.65; gecart. *f* 1.80; geb. *f* 2.20

Slabbert, G. M. J., zie: **Toneel,** Die Suid-Afrikaanse.

Toneel, Die Suid-Afrikaanse. Pretoria, Amsterdam, J. H. de Bussy. Kaapstad, Hollandsch-Afrikaansche Uitgevers-maatschappij vrhn. J. Dusseau & Co. 8°. [18⁵×12⁵].

14/15. Slabbert, G. M. J.: Die nuwe onderwijseres. Blijspel in 4 bedrijwe vir 7 here en 7 dames. 1918. (114 blz.). *f* 1.20

16. Brink, M. J.: Maljan onder die hoenders. Blijspel in één bedrijf vir 7 here en 2 dames. 4e druk. 1918. (23 blz.). *f* -.60

17. Brink, M. J.: Die kwaaie huishoudster. Blijspel in één bedrijf vir 4 here en 1 dame. 1918. (40 blz.). *f* -.60

18. Lub, J.: Eenvoudige mense. 'n Afrikaanse tooneelstuk in 4 bedrijwe vir 4 here en 2 dames. 1918. (53 blz.). ƒ -.60

19/20. Francken, A.: Susanna Reyniers. Blijspel in 3 bedrijwe vir 30 persone, 24 here en 6 dames (of minder). 2e druk. 1918. (109 blz.). ƒ 1.20

Vliet, S. J. van de: Oefeningen in het boekhouden. Amsterdam, Brinkman's Boekhandel. Gr. 8°. [25 × 16⁵].

III. Vennootschappen. 4e, vermeerderde druk. (III, 128 blz.). ƒ 2.—

Uitwerkingen. (32 blz.). » 1.50

Volbeda, R.: A first year's course of English. (Grammar, idiom, composition, pronunciation and reading-matter). 3d edition. Zutphen, W. J. Thieme & Cie. 8°. [20 × 13⁵]. (VII, 172 blz.). ƒ ?

Vraagstukken en opgaven den candidaten ter uitwerking gegeven bij de examens voor de practijk, gehouden in het boekhouden te Amsterdam, en vanwege de bij haar aangesloten Vereeniging van leeraren in talen en handelscorrespondentie. Amsterdam, Brinkman's Boekhandel. 8°. [21⁵ × 13⁵]. (35 blz.). ƒ -.35

Waarheen zijn ster hem bracht. Een verhaal uit Zuid-Afrika. Door J. A. S.-V. H. Illustraties van Jan Wiegman. Maassluis, J. Waltman. Gr. 8°. [24⁵ × 15⁵]. (31 blz.). ƒ -.20

Wiellich, G. R. von: Jakob Platjie. Egte karaktersketse uit die volkslewe van Hotnots, Korannas en Boesmans. Pretoria, Amsterdam, J. H. de Bussy. Kaapstad, Hollandsch-Afrikaansche Uitgevers-maatschappij vrhn. J. Dusseau & Co. 1918. 8°. [19 × 13]. (VIII, 230 blz.). Geb. ƒ 2.40

Wilhelmina-bibliotheek voor jongens en meisjes. Amsterdam, H. J. W. Becht. 8°. [21⁵ × 15⁵].

Home, Andrew: Dick en zijn vrienden. Avonturen van een schooljongen. Naar het Engelsch door A. de Graaff. Met platen. 2e, herziene druk. (255 blz., m. 4 pltn.). ƒ 1.50; geb. ƒ 2.50

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN

Reinier Willem Petrus de Vries †

Heden is R. W. P. de Vries op Zorgvlied ter ruste gelegd. Ik heb hem ongeveer 35 jaar gekend eerst als auctionaris in de Warmoesstraat, later op het Singel, als Secretaris van het Oudheidkundig Genootschap, als mede-bestuurslid van Amstelodamum. Ik heb hem gewaardeerd als geroutineerd kenner van oude boeken, prenten en teekeningen, als liefhebber in den hoogeren zin van het woord van historische onderwerpen en antiquiteiten, als Amsterdammer, die zijn vaderstad lief had met al de liefde, die alleen een geboren Amsterdammer kan hebben. Ik heb van hem geleerd als lid van de Commissie der Bouwstoffen, toen ik voor de Vereeniging mijn A. C. Kruseman bewerkte; ik heb van zijn omvangrijke bibliographische wetenschap ervaren bij de tentoonstelling die de Vereeniging in 1897 op initiatief van Martin Kalff hield, kortom ik heb van nabij gezien wat De Vries was als wetenschappelijk boekverkooper en als Bibliothecaris der Vereeniging, die zijn kennis en kunde gaarne en van heeler harte gaf aan anderen daar, waar hij meende, dat zij nut zouden kunnen doen. Hij was, gelukkig, niet de man, die zijn licht onder de korenmaat zette.

Maar in De Vries was nog een ander persoon; hij was ook handelsman. Als zoodanig heb ik, natuurlijk, bij ervaring geen indruk van hem kunnen krijgen. De Boekhandel zat hem erfelijk in het bloed. Na het gymnasium te hebben afgeloopen, kwam hij in de leer bij de firma H. A. Tjeenk Willink te Arnhem: een paar jaar later vinden we hem in den winkel van zijn veel oudere broeders Hubertus Jan - een leerling van Johannes Müller - en Jeremias de Vries, die onder de firma Ten Brink & De Vries een boekhandel dreven in de Warmoesstraat.

Eerlang werd hij bediende bij Weddepohl op de Keizersgracht bij de Beerenstraat, wiens zaak hij overnam en in 1871 overbracht naar de Warmoesstraat toen hij deelgenoot werd in de zaak zijner broeders.

Zoo waren dus in het huis in de Warmoesstraat twee firma's gevestigd: de boekhandel en uitgeverij van Ten Brink & De Vries, en het antiquariaat van R. W. P. de Vries, welke zich, na het overlijden der oudere broeders, in zijn persoon zouden vereenigen.

De Vries had nog een derde handelszaak. Hij was eigenaar van Schleyer, De Vries & Kraay, een der weinige firma's die zich belasten met het houden van fondsveilingen. Als zoodanig kende de handel hem bij uitnemendheid. De confraters erkenden zijn beleid en zijn tact als hij in Krasnapolsky of in een ander lokaal kopyen onder de hamer liet gaan «onder boekverkoopers». Zij wisten te doen te hebben met een man van groote handels- en menschenkennis, die de kopyen kon schatten naar ideëele en naar materieele kant. In die qualiteit was het,

dat De Vries herhaaldelijk geroepen werd als expert, als taxateur bij boedelscheidingen, als arbiter en conciliator als er geschillen waren.

Boekenkennis, handelsman, menschenkennis, inzicht in en kijk op toestanden, ziedaar eenige der gaven die De Vries had en die hem gemaakt hebben tot een figuur in onzen boekhandel, in de Vereeniging, in de wetenschappelijke wereld. Dat leven is thans heengegaan, maar zijn geest blijft. Immers, in September 1899 nam hij zijn zoon, dr. A. G. C. de Vries op in zijn zaken, zoowel in zijn antiquariaat als in zijn firma Ten Brink & De Vries. Raadplegen wij het *Adresboek* den zien we dat deze en ook zijn jongere broeder, C. H. G. de Vries, thans deelgenoot zijn in alle drie de afdeelingen van zijn zaken. Dat waarborgt het voortbestaan niet slechts, het waarborgt ook de continuïteit der traditie, die met beleid zich aanpassende aan de moderne inzichten, ten alle tijde zal blijven hooghouden den naam der firma R. W. P. de Vries, zooals deze zich nu meer dan een halve eeuw gemanifesteerd heeft door het kloeke beleid van wijlen R. W. P. de Vries.

29 Sept. 1919 J. W. Enschedé

Teraardebestelling R. W. P. de Vries

Onder zeer groote belangstelling had Maandag 29 September, te twaalf uur, op de begraafplaats «Zorgvlied» plaats de teraardebestelling van het stoffelijk overschot van wijlen den heer R. W. P. de Vries.

Het Bestuur der Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels was daarbij vertegenwoordigd door de heeren A. B. van Holkema, Paul Nijhoff, H. D. Tjeenk Willink jr., J. M. Meulenhoff, en C. M. van Stockum.

Van het bestuur van den «Nederlandsche Uitgeversbond» waren aanwezig de heeren J. L. Tadema, mr. J. G. Robbers jr., en W. de Haan.

Het Koninklijk Oudheidkundig genootschap was vertegenwoordigd door de heeren H. J. Scharp, voorzitter, en mr. N. Beets, secretaris.

Voor waren aanwezig tal van bekende personen uit uitgevers- en boekhandelaarskringen, onder wie zich bevonden de heeren J. C. Tadema, W. Nijhoff, W. P. van Stockum jr., H. C. A. van Kampen, C. G. Campagne, K. Groesbeek, A. W. Frentzen, Allert de Lange, J. L. W. Seyffardt, G. Theod. Bom, H. G. Bom, D. v. d. Sande, J. Proost jr., U. Proost, W. A. van Leer, W. Versluys, W. Winters, B. Houthakker, B. C. E. Zwart, J. M. Holtz, G. Portielje, M. Bronner, D. P. Harting en D. Smit.

Tal van kransen dekten de baar, waaronder een bloemstuk van de Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels.

Namens het Bestuur der Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels voerde het woord de heer A. B. van Holkema, Voorzitter. Spreker herdacht den overledene als een werkzaam man, vol liefde voor het vak en het boek.

Spreker herinnert zich den overledene het liefst in de zaak in de Warmoesstraat, waar hij in zijn volle kracht werkzaam was als boekverkooper in den besten zin, en waar hij velen raad gaf, ook als taxateur hunner fondsen.

Later, in de zaak op het Singel, wijdde hij zich in het bizonder aan het antiquariaat waarvan hij als weinigen op de hoogte was.

Aan de Vereeniging heeft hij gedurende vele jaren als Voorzitter, Bestuurslid en Bibliothecaris zijne krachten gewijd. Spreker bracht hem namens de Vereeniging zijn dank voor het vele dat hij voor haar gedaan heeft.

De heer H. J. Scharp dankt den overledene voor wat hij gedaan heeft voor het Koninklijk Nederlandsch oudheidkundig genootschap. De notulen, de atlas getuigden steeds van zijne goede zorgen.

Spreker herdenkt den overledene voorts als oudheidminnaar, daarbij herinnerend aan de vele door hem gehouden voordrachten.

De naam R. W. P. de Vries zal altijd aan het genootschap verbonden blijven.

Ten slotte voerde het woord de heer Bernard Houthakker, die zijne opleiding bij den overledene heeft genoten, en die dezen herdenkt als een man, onder wien het werkzaam zijn geweest een voorrecht was. Met groote erkentelijkheid herdenkt hij den overledene als mensch.

De heer dr. A. G. C. de Vries dankte vervolgens namens de familieleden voor de betoonde belangstelling.

N. C. Smith †

In den ouderdom van bijna 79 jaar is den 26sten September te Amsterdam overleden de heer N. C. Smith, vroeger directeur van het Bestelhuis van den Nederlandschen Boekhandel.

De overledene volgde in het jaar 1877 den heer A. Belinfante op in die functie, welke hij bleef bekleeden tot het jaar 1910.

Op Maandag, des middags te 2.30 uur, had op de begraafplaats «Zorgvlied» plaats de teraardebestelling van het stoffelijk overschot van den heer N. C. Smith.

Ter begraafplaats waren ter bijwoning daarvan aanwezig de heeren P. Nijhoff en H. D. Tjeenk Willink jr., namens Commissarissen van het Bestelhuis en voorts de heeren G. Theod. Bom, commissaris, en W. Winters, J. L. Willem Seyffardt, C. G. Campagne, D. P. Harting, M. M. Glerum, M. Bronner, J. Klaassen, beambte en J. Topman, werkman aan het Bestelhuis.

In den stoet waren aanwezig de heeren C. A. Adriaansen en Y. Rogge.

Bij de geopende groeve voerde namens Commissarissen van het Bestelhuis het woord de heer Paul Nijhoff. Ons heeft thans verlaten een man die bij allen bekend was en zich voor ieder verdienstelijk heeft gemaakt, onze oude vriend Smith, zeide spreker. Wij allen weten wat de overledene voor de Vereeniging en het Bestelhuis is geweest, een hoogst verdienstelijk ambtenaar, die met allen bevriend was, met het personeel kon omgaan.

Uit naam der Vereeniging en Commissarissen bracht spreker hulde aan de nagedachtenis van den overledene, onder nederlegging van de bloemenhulde der Vereeniging op het geopende graf.

De heer v. d. Belt, schoonzoon van den overledene, dankte namens de familiebetrekkingen voor de betoonde belangstelling.

N. C. Smith

Door den heer Redacteur van het Nieuwsblad werd ik als oud-commissaris van de N.V. Het Bestelhuis aangezocht om eenige woorden te wijden aan de nagedachtenis van den overleden oud-directeur N. C. Smith met wien ik in mijn vroegere functies herhaaldelijk samenwerkte.

Mijn kennismaking met den overledene dateert van den jare 1890, toen ik door aandeelhouders der N. V. het Bestelhuis tot commissaris gekozen, door mijn medecommissarissen benoemd werd tot penningmeester. In die functie was ik belast met het controleeren van het Kasboek van den Directeur, tevens administrateur, en had de staten te controleeren die den accountant ter hand gesteld werden om daaruit balans en Winst- en Verliesrekening op te maken. In al die jaren dat ik tot aan den overgang van de N.V. aan de Vereeniging die functie vervulde, bleek mij steeds de nauwgezette wijze waarop hij zijn administratie voerde. Bedenkt men dat hij daarvoor slechts gelegenheid vond des avonds nadat het Bestelhuis gesloten was en dat werd in die dagen eerst gesloten nadat de laatste zending aan de laatst vertrekkende boot of schuit bezorgd was en de pakken die den volgenden ochtend gepakt moesten worden in de vakken der committenten gedistribueerd waren, dan is een woord van hulde voor zijn werkkracht en werklust hier zeker op zijn plaats.

De stelregel van den overledene toch was, dat een expeditieonderneming, waaronder hij het Bestelhuis rangschikte, niet sluiten kon voor en aleer alles gedistribueerd was wat in den loop van den dag was ingekomen, een regel natuurlijk in strijd met de tegenwoordige opvatting betreffende een achturigen werkdag.

Ik herinner mij dan ook niet dat de Directeur N. C. Smith in al die jaren vacantie heeft genomen, zijn eenige uitgang was op den dag ééns per jaar dat Commissarissen hunne vergadering buiten Amsterdam hadden, eindigend met een rijtoer en diner en onze Directeur dan door den toenmaligen President-Commissaris P. Ch. Smith uitgenoodigd werd van de partij te zijn.

Voeg hierbij dat de N. V. steeds te kampen had, trots de verbouwingen, met plaatsruimte, veroorzaakt door het steeds stijgende aantal committenten en verwerkte Kilo's, een te kort aan ruimte ook van invloed op het aantestellen personeel, dan heeft het steeds mijn bewondering gewekt dat het den Directeur gelukte het werk zoo te verdeelen dat er geen stagnatie in dien chaos plaats vond.

De leerschool, die de overledene bij de firma van Gend & Loos had doorgemaakt, waardoor hij bodediensten, pakschuit en

stoombootondernemingen van buiten kende, mag daartoe veel hebben bijgedragen.

Bij mij zal de overledene steeds in herinnering blijven als een ijverig, hulpvaardig, gedienstig man, die in de moeilijkste jaren die de N.V. het Bestelhuis doormaakte steeds bleek te zijn de rechte man op de rechte plaats.

J. L. WILLEM SEYFFARDT

Uit het buitenland

«Das rote Brevier. Ein mystischer Roman», door Ferdinand Runkel, zal verschijnen bij den uitgever Fr. Wilh. Grunow, te Leipzig.

«L'idée de Crésus», roman, door A. Ballot-Beaupré, is verschenen bij den uitgever Albin Michel, te Parijs.

«Les papiers de Cléonthe», roman, door Jean Louis Vandoyer, is verschenen bij den uitgever Albin Michel, te Parijs.

«Le prix de l'homme, 1914—1916», roman, door Jean de Granvilliers, zal verschijnen de uitgevers-firma Calmann-Lévy, te Parijs.

Vragenbus

Wie levert «bastband»?

R. H.

ADVERTENTIËN

Heden overleed in den ouderdom van 78 jaar onze Vader en Oudste Firmant, de Heer 3257

R. W. P. DE VRIES

Eere-Lid der Ver. t. Bev. v. d. Bel. d. Boekhandels

DR. A. G. C. DE VRIES
C. H. G. DE VRIES

AMSTERDAM, 25 Sept. '19

ZUID-AFRIKA

J. L. VAN SCHAIK

Hollandse en Afrikaanse Boekhandel - PRETORIA

verzoekt toezending van prospectussen en catalogi van Boeken enz. geschikt voor Zuid-Afrika.

Vertegenwoordigers in Holland: A. L. VAN SCHAIK & CO., Uitgevers, te BUSSUM, die gaarne aanbiedingen zullen ontvangen. 3252

FANTAISIE KAARTEN
Zichtzendingen op aanvrage
AUG. v. d. VELDE, Amsterdam
3228

De **annonce**-exploitatie van het artistiek Kalender-Vloeiboek **„Het Vredes Jaar"**, werd een **groot succes**, door bemiddeling van den Heer C. SMAL, de Clercqstraat 25, AMSTERDAM.
ARNHEM 3248 **BREIJER & ZOON**

Begin October zal verschijnen **de eerste aflevering** van het 3251

Tijdschrift voor Zedekunde

ONDER REDACTIE VAN

N. WESTENDORP BOERMA, F. J. DE HOLL, J. KOEKEBAKKER, LEO POLAK en D. G. JELGERSMA

Medewerkers: Prof. I. J. DE BUSSY, Prof. Dr. Jhr. B. H. C. K. VAN DER WIJCK, Prof. Mr. PAUL SCHOLTEN, Prof. Dr. H. Y. GROENEWEGEN, Prof. Dr. G. HEYMANS, Prof. Dr. K. H. ROESSINGH, Prof. Mr. R. KRANENBURG, Prof. Dr. G. JELGERSMA, Prof. Dr. D. VAN EMBDEN, C. F. A. ZERNICKE, Dr. G. VELLENGA, H. VAN TRESLONG, e.a.

Het „Tijdschrift voor Zedekunde" zal verschijnen in **maandelijkschе** afleveringen van c.a. 2 vel druks. Prijs per jaargang (12 aflev.) **f 7.50** part.

Inteekenaren zullen o.a. gevonden worden onder: rechtsgeleerden, theologen, medici (psychiaters), sociologen, paedagogen, politici, e.a.

Proefnummers en prospectus op aanvrage.

Leiden **S. C. VAN DOESBURGH**

Heden overleed kalm, na een langdurig lijden onze Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader de Heer 3238

NICOLAAS CORNELIS SMITH

oud-Directeur v/h. Bestelhuis v/d. Boekhandel, in den ouderdom van bijna 79 jaar.

WED. C. SMITH-LAMMERS

Haarlem A. C. R. TH. v. D. BELT-SMITH
B. v. D. BELT

H. N. A. H. SMITH en KLEINKINDEREN

AMSTERDAM, 26 Sept. '19

Bosboom Toussaintstraat 22

BEDIENDE

Gevraagd een net **Jongm.**, leeft. 17-20 j., P.G., eenigsz. bekend m. de mod. talen. Sal. nader overeen te komen.

Br. m. opg. van laatste betrekking, enz. aan J. C. DUINKER, Boekh., HELDER. 3229

DE M.O.T.

MONOTYPE-DRUKKERIJ H. J. VAN DE GARDE & CO. ZALTBOMMEL

werkt slechts voor Uitgevers

8 Monotype K

Wij deelen hierbij mede, dat de prijzen van onderstaande uitgaven met ingang van 1 October a.s. zijn vastgesteld als volgt: 3242

C. WAFELBAKKER, Theoretische Werktuigkunde	*f* 2.—
E. J. ROTHUIZEN, Steenconstructieleer, 2e druk	» 4.50
» Projectieleer, 2e druk	» 1.50
» Perspectiefleer	» 1.50
F. WIND, Elementaire Statica	» 1.50
P. L. BOLIER, Zeeweringen	» -.75
R. v. GELDER, Meetkundig Repetitieboek	» -.75
P. DE RIJCKE, Practische Taalcursus	» -.75
D. G. MEULENKAMP, Centrale Verwarming, Ventilatie, Water- en Gasinstallaties	» 3.—
A. N. WIND, Fundeeringen en Grondwerken	» 3.—
M. G. OORTGIJSEN, Mortels en Beton	» 2.—
A. A. KOK, Nederlandsche Bouwkunst langs de Oostzee	» 1.—
C. P. VAN HOEK, De uitvoering van Schilderwerken	» 2.50
Gebonden exx. van alle bovenstaande werken 60 cts. hooger.	
E. J. ROTHUIZEN, Grondbeginselen der Beschrijvende Meetkunde, tekst en atlas	*f* 6.—
E. J. ROTHUIZEN en F. WIND, Bouwprojecten	» 15.—
K. WIELEMAKER, Beknopt Leerboek der Bijbelsche Oudheidkunde, 2e druk	» 1.40
R. VAN WAGENINGEN, Sommen Examens Hoofdonderwijzers, 6e druk	» -.60
R. VAN WAGENINGEN, Sommen Examens Onderwijzer, 9e druk	» -.60
W. A. VAN WIJK, Het Onderwijzers-Examen in Opvoedkunde, 2e druk	» -.55
DEKKER en SMIT, Cursus voor Loopend Schrift, in 9 nummers, 5e druk per no.	» -.15

GOES 3242 **OOSTERBAAN & LE COINTRE**

Hiermede bericht ik, dat mijn firma van heden af het **AGENTSCHAP** van

DE BURGER BOEKHANDEL

op zich heeft genomen.

Aanbiedingen gelieve men voorloopig alleen schriftelijk te doen. Toezending van prospectussen is gaarne gewenscht.

DEN HAAG, Oct. 1919 3244 **D. A. DAAMEN**

FONDSVEILING

Voor bizonderheden betreffende de in **November** te houden **belangrijke Fondsveiling,** verwijzen wij naar het volgend Nummer.

WED. J. C. VAN KESTEREN & ZOON
G. THEOD. BOM, Makelaar

Welke Uitgever of Drukker

is bereid zich te belasten met, en de uitgave te financieren van een GEILLUSTREERDE PERIODIEK op INTERNATIONAAL HANDELS- EN INDUSTRIEGEBIED, welke in vier talen zal verschijnen, en op ruime schaal in binnen- en buitenland zal worden verspreid.

Br. onder het Nr. dezer Advertentie aan het Bureau van dit Blad. 3854

VERSCHENEN: 3075

H. VAN DIJK, KARAKTER

3e druk

Prijs *f* 0.90, in wit linnen met titel in gouddruk op plat en rugtitel.

Reeds vroeger verscheen van denzelfden schrijver:

Opvoeding van het geheugen

alleen gebonden verkrijgbaar. Prijs *f* 1.40 + band en binden *f* 0.75.

Aanbiedingsvoorwaarden tot 15 October geldig: 1—3 ex. met 30 %; 4—10 ex. met 35 %; 11—24 ex. met 40 %; 25 en meer ex. met 45 %, band met 20 %. 3245

Hemmen (Betuwe) **H. DE HARTOG**

KABEL & VAN FRANKENHUYSEN

PRINSENGRACHT 792 - AMSTERDAM

NUMEROTEURS
HECHTMACHINES
POTLOODSLIJPMACHINES
STEMPELKUSSENS 3232

MARTINUS NIJHOFF - UITGEVER - 's-GRAVENHAGE

TERUGGEVRAAGD

de niet geplaatste commissie-exx. van:

Tijd-affaires in effecten

aan de

Amsterdamsche Beurs

door 3249

Dr. M. F. G. Smith

Exemplaren, die op **15 Oct. a.s.** niet in mijn bezit zijn, worden voor rekening geboekt.

De Sneeuwbal is aan het rollen

EN

POLLY ANNA

HET BOEK VAN „BLIJ ZIJN"

DOOR

ELEANOR H. PORTER

VERTAALD DOOR
E. P. ZANDIJK

gaat erin

EEN BOEK DAT ZICH-ZELF AANBEVEELT

Mooier boek is tot heden nog niet geschreven - en kan door **iedereen** gelezen worden.

De omzet wordt dagelijks grooter. Vele orders komen zelfs van particuliere zijde binnen, doordat verscheidene boekhandelaren dit belangrijke boek **niet** voorhanden hebben.

HET PUBLIEK VRAAGT ER ZELF OM

Met zoo'n boek maakt men een **speciale etalage.**

De **recencies zijn schitterend.**

Ik stel U nu nog in de gelegenheid tegen a.b.prijs te koopen tot 15 Oct. a.s.

Verkoopprijs Ing. *f* 3.75
Geb. *f* 4.50

1-6 Ex. met 35 %, 7-12 ex. met 40 %, daarboven met 45 %.

Ieder boek is voorzien van pakkend omslag.

Ieder boekenliefhebber die bij U in de zaak komt late U **„POLLY ANNA"** zien. 3241

UITGEVERIJ „PLANTIJN"
BUSSUM

Flinke Bediende

gevraagd voor den **Boekhandel** der N.V. DE GRAAFSCHAP te AALTEN. Kennis van boekhouden strekt tot aanbeveling. Goed salaris.

Brieven franco met opgave van referentiën, verlangd salaris, godsdienst enz. aan den Directeur der N.V. te AALTEN. 3239

MUZIEKHANDEL JOH. BROEKHUIJSEN, te **Dordrecht,** is vanaf 1 Oct. **NIET** meer aangesloten bij het Bestelhuis. Eventueele zendingen langs den goedkoopsten verzendweg met berekening van 1/8 vracht. 3246

L. S. SNIJDERS
Tollensstraat 17, Den Haag
vraagt
RESTANTEN FONDSARTIKELEN
à contant 3234

Bij ERVEN J. BIJLEVELD, te UTRECHT, kan geplaatst worden een

BEDIENDE

hoofdzakelijk voor het Bestelboek. 3237

Aanvangssalaris *f* 1000.—.

Met uitstekend succes leidde de Heer C. SMAL de **annonce-exploitatie** voor het **Artistiek Kalender**-Vloeiboek **„Het Vredes Jaar".**

K. TER BURG
V/H. OTTO DE WAAL
ALKMAAR 3247

Hoofdartikelen

worden, door zeer ervaren Journalist, in **vooruitstrevenden zin** geschreven tegen billijk honorarium. Bijzonderheden aan te vragen met een Exemplaar van het blad onder letter H. BKH. J. H. DE WIT, te AMSTERDAM. 3253

Aanbieding gevraagd

voor de levering van **Kantoorscharen, Willem III Pennen, Briefwegers, Pakketwegers, Passerdoozen.**

Brieven onder het Nr. dezer Advertentie aan het Bureau van dit Blad. 3230

GRAVURES - ETSEN
KLEURENDRUKKEN
ANSICHTSKAARTEN
KERST- EN NIEUWJAARSKAARTEN 3236
KLEURINRICHTING
LIJSTENFABRIEK
PASSEPARTOUTS
in alle maten en kleuren
DE MUINCK & CO.
AMSTERDAM

VEREENIGING TER BEVORDERING VAN DE BELANGEN DES BOEKHANDELS

DE BIBLIOTHECARIS HOUDT ZICH STEEDS AANBEVOLEN VOOR GEREGELDE TOEZENDING VAN KOPPERMAANDAG-KALENDERS, FONDSCATALOGI, AUCTIE-CATALOGI, MAGAZIJN-CATALOGI, VEILING-CATALOGI VAN FONDSARTIKELEN EN VAN DRUKKERIJEN, LETTERPROEVEN VAN DRUKKERIJEN EN VAN LETTERGIETERIJEN, REGLEMENTEN VAN VEREENIGINGEN IN DEN BOEKHANDEL EN VERSLAGEN VAN VOLKSBIBLIOTHEKEN, ALLE CIRCULAIRES DEN BOEKHANDEL BETREFFENDE, PROSPECTUSSEN EN PROEVEN VAN BEWERKING VAN NIEUWE UITGAVEN, WINKELBILJETTEN, ENZ. – GAARNE ZULLEN OOK WORDEN AANVAARD DIE GESCHRIFTEN OF GEDRUKTE STUKKEN, DIE O. D. BOEKHANDEL ALGEMEEN, HANDELSZAKEN EN BEDRIJVEN IN 'T BIZONDER, OF UITGEVERS, BOEKHANDELAREN, BOEKDRUKKERS, ENZ. PERSOONLIJK BETREKKING HEBBEN

DE BIBLIOTHECARIS: DR. A. G. C. DE VRIES

Meulenhoff-Editie

Een fraaie geïllustreerde catalogus, waarin de laatste prijzen voorkomen is gereed

Zij, die dezen catalogus doelmatig willen verspreiden, gelieven het benoodigde getal aan te vragen. 3255

J. M. MEULENHOFF – AMSTERDAM

GROOTE BOEKWERKEN TIJDSCHRIFTEN en CATALOGI worden in den KORTSTEN tijd geleverd door de MONOTYPE-INSTALATIE VAN DRUKKERIJ SCHILT UTRECHT
Ontspelijke uitvoering — Scherp concurreerend.

De Boekhandel gelieve er nota van te nemen, dat wij sinds 1 Mei l.l. **overgenomen** hebben van den Heer L. J. VEERMAN, te HEUSDEN, de uitgaven v/d.

STAMPERIUS-BIBLIOTHEEK

Om vertraging te voorkomen gelieve men de bestellingen hierop te zenden aan

Uitgevers-Maatschappij GEBR. ZOMER & KEUNING
Wageningen 3231

Zoo juist ontvangen een klein partijtje **BLOEMPAPIER** in 8 kleuren, *f* 6.50 per riem, mooie kwaliteit.
Extra aanbieding **Carbon voor de schrijfmachine** van G.W., folio formaat, in blauw violet en zwart, à *f* 2.— per carton van 100 vel, prima kwaliteit. — **Vrijblijvend.**
Fa. WED. PLANCKEN & ZOON ZWIJNDRECHT 3258

TERUGVRAAG

Dr. M. G. DE BOER, Leerboek der Algemeene Geschiedenis. Tweede deel, zesde vermeerderde druk, prijs *f* 1.60 geb. *f* 2.—.

A. DIJKSTERHUIS, Een jaar Duitsch, 2e druk, prijs gebonden *f* 0.70.

Van bovenstaande uitgaven zijn herdrukken ter perse. Exemplaren ter ruiling worden per omgaande Couvert Bestelhuis terugverwacht. 3243

N.V. ERVEN P. NOORDHOFF'S BOEKH. EN UITG.-ZAAK
GRONINGEN, 26 Sept. 1919

Aangeboden: Illustration, Ill. Zeitung, Sketch, Simplicissimus, 3 à 4 weken oud. Brieven m. prijs aan Boekh. P. SPRUIT, HELDER. 3256

H.H. Uitgevers

Met het oog op de samenstelling en het tijdig verschijnen van **ONZE KEURGARVE** verzoeken wij dringend zoo spoedig mogelijk de titels, prijzen en korte inhoudsopgave der nog voor de a.s. Feesten te verschijnen romans, kinderboeken, enz. aan ons adres te willen doen opzenden. Verder houden wij ons aanbevolen voor de afdrukken van de eventueel af te stane cliché's.

N.V. H. A. KRAMERS & ZOON'S BOEKH.
v. Oldenbarneveldstr. 82-88
3240 ROTTERDAM

Gevraagde en Aangeboden Boeken

Voor leden per regel 10 cts., voor niet-leden 20 cts., bij vooruitbetaling in bons te voldoen. Bonboekjes verkrijgbaar à *f* 1.—.
De titels worden zonder verhooging van kosten met firmanaam geplaatst.
Een * voor den titel beteekent: aanbieding per post.

Gevraagd:

V. BENTHEM & JUTTING, Middelb.
Herckenrath, Fransch wrdnboek. I.

J. M. BREDÉE'S BOEKH., Rotterd.
*Blok, Gesch. Ned. volk. Geb.

BURGERSDIJK & NIERMANS, Leid.
*Schoo, Malaria in Noord-Holl.
*Gorter, Kindergeneesk. Dl. I.
*Straub, Handl. oogheelk. onderz
*Braam Houckgeest, Reize n. China.
*Söderhjelm, Ital. renaissance.

J. H. DE BUSSY, Amsterdam.
Webster's Internat. dict.
Dächsel, Bijbel. O. en N. Test. Geb.

C. G. CAMPAGNE, Enschedé.
De Economist. Jrg. 1918. Gel. k. d.

DE DELI-COURANT, 's-Gravenh.
Conan Doyle, Sherlock Holmes ser. Kplt. geb. Uitg. Bl. & Sch.
Ploss, Bartels, De vrouw. Geb.
Petiscus, Myth. d. Griek., e. Rom. Geb
Goudsmit, ter Kuile, De man en de vrouw. 3 dln. Geb.

J. H. Donner, Rotterdam.
Lind v. Wijng.,Bethleh's. bornp. G.

R. Feenstra Johz., Sneek.
*P. d'Ivoi: alles. Geb.

J. Goetheer, Maarssen.
*da Costa. Leerb. Geslachtsz. G. nw.

Van Gorcum & Comp., Assen.
*Plasschaert, Burgerl. en waterbk.

W. J. van Hengel, Rotterdam.
*Ibsen, Sproken. (Meulenhoff. ed.)

Hijman, St. Kroeze & v.d. Zande, Afd. A. Arnhem.
*Flaubert, St. Julien. Vert. de Koster.
*Hagenbeck, Van dier. en mensch.
*Valentijn, Oud en n. Oost-Indiën.
*Alles over Babylonië en Assyrië.
*Alles over Benvenuto Chellini.
*Alles over gen. onderz. v. h. huw.
*Alles o. occultisme-magnetisme.
*Alles over Suriname.
*du Prel, Studiën u. h. gebied d. geheime wetenschappen.
*Luysterberg, Grootb. d. nat. schuld.
*Moller, Karel ende Elegast.
*Ecrivisse: alles o. Zuid-Limburg.
*Bohme, Thijmian.

Fa. B. v. d. Land, Amsterdam.
Graphic. 4-6 mndn. oud.
Nederland. 3-5 mndn. oud.

Fa. R. W. Laverman, Drachten.
*Nieuwe, ingenaaide romans voor bibliotheek. Zind. gel. k. d.

J. W. v. Leeuwen (Fercken), Leid.
*Uitspraken Centr. raad v. beroep Ongevallenwet. Jrg. 1-3.

Fa. Wed. J. Loretz, 's-Hert.
*Sirag, Burgerl. bouwkunde.

Meijer & Schaafsma, Lecuw.
*Olympia. Jrg. 3 en 4.

W. D. Meinema, Delft.
1—5 Schols, Landm. en waterp.

Th. Menger, Ede.
v. Zouteveen, Boomen en heesters.

Johannes Müller, Amsterdam.
Bolland, Collegium logicum. Kplt.

Boekh. „Ontwikkeling", Rott.
Noorsche mythen en leg. Geb.
Fransch wrdnb. Camp. of Kramers.

Alex. M. J. Pompe, 's-Hertogenb.
Molengraaff, Handelsrecht. 2 dln.

H. Prakke, Nijmegen.
v. Hamel, Ned. tussch. de mogendh.

J. P. Revers, Dordrecht.
Kramer, Kleine, Handelsrecht.

Fa. A. E. C. v. Someren, Zutphen.
Gelderssche volksalmanak. 1848.

P. Spruit, Helder.
*Gatsonides, Gids mach. stok. Afl.
*Sepharial, kabbala d. getal. 2 dln.

W. P. v. Stockum & Zn., 's-Grav.
*Westerman, Concentr. bankw. G.
*Muller, Azië gespiegeld. Geb.
*Colenbrander, Patriottentijd. Geb.

W. S. Terpstra, Steenwijk.
*v. Eeden, Kleine Johannes. I—III. G.

Voorhoeve & Dietrich, Rott.
*Du Prel, Studie geh. wetensch.
*Bezemer, Gangliën psyche.
*Besant, Wijsh. d. Upanishads.
*Steiner, Uit de Akaska-kroniek.
*Cooper Bakley, Graaf de St. Germ.
*Oss, Effectenb. 1918/1918. 2 dln.
*Martin, Dwaze inval. G. ing. M. ex.

J. M. W. Waanders, Zwolle.
1 stel Verne, Wonderreizen. Ing.

G. Zomer, Franeker.
*200—300 Ansicht Prinses. Staand.

Aangeboden :

H. N. Mul, Haarlem.
Kunst. u. Dekor. 9—19. Geb.
Onze Kunst 1916 2 dln.

N.V. HUBERT DE GROOT'S
KANTOORBOEKENFABRIEK EN
BOEKDRUKKERIJ - LEEUWARDEN

Kantoorboeken
Losbladige boeken „Frisia"
Kaart- en opbergsysteem
Drukwerken 3235

ADVERTENTIËN. Voor leden der Vereeniging 1—5 regels ƒ 0.62½, elke regel meer 12½ cent. Voor niet-leden, ook wanneer ingezonden door tusschenkomst van een lid: 1—5 regels ƒ 1.—, elke regel meer 20 cent. Bewijsnummer 15 cent. — — — — — — — — — — —
Adverteeren bij abonnement volgens tarief. — — —

Afdeeling „Gevraagde- en Aangeboden Boeken": voor leden 10 cent per regel, voor niet-leden 20 cent per regel bij vooruitbetaling in bons. — — — — — — — —
Van Advertentiën op den dag vóór de uitgaat 's middags na 5 uur bezorgd, kan het onmiddellijk plaatsen niet worden verlangd. — — — — — — — — —

INHOUD

Officeel gedeelte. Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels Kennisgeving. — Niet officieel gedeelte. Nieuwe uitgaven in Nederland. - Berichten en mededeelingen: R. W. P. de Vries. † Door J. W. Enschedé. - Teraardebestelling R. W. P. de Vries. - N. C. Smith. † - N. C. Smith. Door J. L. William Seyffardt. - Uit het buitenland. - Vragenbus. — Advertentiën.

Typ. Amst. Boek- en Steendr. v/h. Ellerman Harms & Co.